

Latweefchu Awifes.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones sinu un nowehlefchanu.

Nr. 36. Zettortdeenâ 9tâ Septembara 1826.

No Jelgawa s.

Par peemineschanu tahs fwehtas frohneschanas muhsu schebliga Kunga un Keisera, Nikolai Pawlowitscha, un winna augstas laulatas draudsenes, tahs Keiserenes, Alekfandra Weodorowna, pee mums trihs deenas tappe fwehtitas. Zau 3schâ Septembara wakkarâ no pulksten 6 lihds 7 ar wisseem basnizas pulksteneem tappe faswanihits. Sesdeenas rihtâ pulksten dewindâs pee zeeniga Gubernatora kunga wiffi teefas un frohna deenestâ stahwedami kungi un scheidt klahbtuhdami muischneeki fanahze, sawas laimes wehleschanas isteikt. Pehz tam bija fwehta deewakalposchana eefsch tahs Kreewu Sihmeana basnizas. No basnizas isgahjuschi, wiffi sapulzejahs us to leelu weischu plazzi par kreisu robku ais saltu tilti, fur garrî galbi ar ehdeneem bij apklati, un kad pateizibas luhgshana bija teikta, tad wiffi saldati un semjas fahrtas laudis tappe paehdinati. Wehl fur diwi garras fahrtas bij uszeltas, us kurren katra wirsgallu kohzini ar banti bij eespraukti, par fo tas, kas to nonehme, par to weenu sudraba pulksteni un par to ohtru brangu pihpi dabbuja. Bet kad tahs fahrtas ar saltu seepi bij apfnehretas un glumji taifitas, tad dasch welti nopublejehs un dauds sinecklu bij, kamehr tahs makfas tappe winnetas. No rihta un wakkara no pulksten 6 lihds 7 un no II lihds puszdeenu par wiffahm 3 deenahm ar wisseem basnizas pulksteneem tappe swannihits.

Tannî ohtrâ deenâ, prohti fwehdeenâ, wiffas basnizas fwehta deewakalposchana bija, fur par to launnigi notiffuschu frohneschanu un swaidifchanu muhsu Kunga un Keisera winna ustizigi pawalstneeki firsnigas pateifschanas Deewam atneffe un winnu lihds ar mahzitajeem peeluhdse par muhsu augsta Keisera wesselibu un ilgu

laimigu waldischanu, un kad eefsch wahzbasnizas tas „Deewâ, Kungs! tew flawejam“ tappe dseedahts, tad paukes un trummetes spehleja un ar dischgabbaleem schahwe. Us puszdeenas bija leela maltite pee zeeniga Gubernatora kunga. Za trescha deena atkal ar deewakalposchanu eefsch wiffahm basnizahm tappe fwehtita, un us wakkaru leels skunstigs preeka ugguns bij pasluddinahts, bet zaur aislawefchanu tikkai ohtrdeenâs wakkarâ, tannî 7tâ Septembara, us to weischu plazzi ais saltu tilti tappe nodegts. Par wiffahm 3 deenahm pils un pilsats ar swezzehm un lampehm preefsch durwim un lohgeem un tas gimnasiuma nams lihds beidsamu tohrna spizzi ar peelippinatahm swezzehm lihds wehlu pufsnakti bij gaischi taifiti. Za schahs deenas ar firsnigu pateifschanu prett Deewu, kas muhsu Keiseru ar to waldischanas frohni ispuschkojis un to fwehtu ehji tahs gudribas un schehlastibas par winna galwu islehjis un ar gohbigu lihgsnibu un gawilefchanu tappe pawadditas. Par wiffu scho laifu debbes bij noskaidrojees un faule jauki spihdeja.

Eefsch muhsu kaiminu pilsata Ribges ta fwehtas frohneschanas peemineschana arridsan 3 deenas, bet agrafi, prohti 2trâ, 3schâ un 4tâ Septembara deenâ irr fwehtita.

Muhsu selta, sudraba un warra nauda appalsch schihs jauna Keisera waldischanas ta patti paliks, kâ lihds schim bija, no ta pascha swarra, wehrtibas, leeluma un ahrigas isstatifschanas, tikkai us wiffu sudraba naudu weens gaisâ skreijams ehrglis ar isplattiteem spahrneem taps uskaltts.

Tannî 29tâ Dezembera pehrnaja gabda eefsch Widsemnes appalsch Abias muishas eefsch

Hallist firspheles ta Koerwi Mårdi seewa Madde
tschetrus behrnus dsemdeja, prohti no rihta pulk-
sten 8 divi un pehz pufsdeenas pulksten 4 atkal
divi behrnus. No schein pehdigeem weens jau
nedsihws pasaulē nahze, tee zitti wahjibas dehl
tulihht tappe kristiti un wehl lihds ohtru deenu
dsihwoja. Wissi 4 irr bijuschi pilnam isaugu-
schi leeli behrni; ta mahte dauds naw zeetusi.

Juhli mehnesi appaksch Ilges muischas
(Ilfen) weens semneeku lohpu kuhst zaur ugguni
aisgahje, fur eefschā weena-meita 7 gaddu wezza
gulleja un sadegge, weens puifis tabaku tur
bija sinehkejis. Zapat arridsan tanni 23schā
Juhli appaksch Eufchu muischas divi mahjas ar
wissu padohmu un mantahn zaur tam nobeggu-
schas, ka weens puifis us staltu behninu eefsch
seena ar deggofchu pihpi bij asaidu gullejis.

Lihds beidsamu Augusta mehnescha deenu pee
Nihges 810 kuggi bij atbraufuschi un 687 ais-
gahjuschi.

Ulimek, jeb fur irr laime atrohnama?
(Pasakka. Pirma isteifschana.)

Ulimek bij ganna-wihrs eefsch Arabias sem-
mes. Sawus lohpus gannidams, tas kahda
deenā labba meerā us teem skattija un gahje
fawam pulkam arween pakkaf, kad tas no wee-
nas gannamas weetas us ohtru pamafam ais-
willkabs. Tē eeraudsija wünsch us reis eefsch
tuwa klintskalna kahdu dsittu bedri, ar fruh-
meem awauguschu un kà paslehptu. Nu tam
lohti gribbabs sinnaht, woi tur kas eefschā buhs,
woi ne, un aisgahje tudal turpu. Dsilla bedre
bij paschā preefschā gan tumscha un likkabs ne-
patihkama un bailiga; bet wairaf us dibbeni
puffi mirbse tahds spohschuminsch, itt kà gaismas
starri, kas no augschas, no greefta nahktu.
Zitt ar sinnu wihrs eegahjis, eeraug kahda kakti
nandas maffu pee semmes gullim, ir grebsens
flaht un wezzu papihru rullis. Pats gan prohti,
ka papreefsch un ahtri pehz naudas maffu kehre.
Bet, deenschehl! mazzinsch bij tukfch, gluschi
tukfch! — „Kad tew!“ sakka gans, „kà es esinu

„peewihlees! Faut tiffai kahds dukkahts buhtu
„tē eefschā bijis! bet ne plikkais pimberis re-
„dsams; nu tad gull wehl meerā, fur tif ilgi effi
puis,“ un ar schein wahrdeem mette wünsch to
maffu eefsch dufmahm pee semmes. Bet brih-
numis! tad skanneja mazzinsch ittin tā, ka buhtu
seltu pilns. Knaschi palohzidamees, schis win-
nu atkal pazelt no semmes, un atrohd to itt
pilnu ar selta gabbaleem. „Chrms! kas tad
„tas? swehts Maomets! augtis Praweets! woi
„man azzis apmahnitas un tē kahda burschana?
„Nu lai buhtu kà buhdams, fo labbu atraddis,
„to arri gribbu glabbahht un baudihht.“ Tā
sakka, tā darra. Nu arri to grebsenu panems,
lihds ar wezzu papihru, un steidsahs pee deenas
gaismas flucht, gribbedams sinnaht, woi tur
arri ne buhs kahda fleppena manta jeb kahds
brihnuma-spehks atrohnams. Wina lohpinā
paklibuschi gar kalneem tepat wehl bij. Tobs
eeraudsijis sakka: „Wesseli nu, ar juns wairs
„ne gribbu puhletees. Nu man naudas papil-
„lam, nu buhs zittadi ar maznim. Kad tiffai
„jau buhtu eefsch muhsu swehta pilsehta
„Mekka!“

Zit fo scho wahrdu pabeidsis — raug! tē pa-
teefi arri jau irr eefsch Mekka, un stahw
preefsch swehta Baaba wahrteem. Istruhjis
dohma sapni redseht. Bet ne; wünsch bij tee-
scham eefsch Mekka. Un tudat tam arri sinna
bij, saprast kà tas warreja tā buht. „Taws
„naudas maks buhs arween pilns, tiklihds ka tu
„winnu pee semmes sweedisi, un ar scho grebsenu
„tu warri tudal jeb fur aisfluht, kurp ween
„gribbesi un wehlefi.“ Tā stahweja rakstihst us
to wezzu papihru; un par scho sinnu palikke
muhsu gans tif preezigs un lustigs, ka ne buht
wairs ne peeminneja, kas un kahds ne fenn wehl
bijis, preefsch kahdu brihdi. Nu gribb lihgsini
dsihwoht, plaschi tehreht, preekeem ween padoh-
tees, un kà fenn wehlejis sawā firdi, pasauli
redseht, no weenas weetas us ohtras steigda-
mees. Ur tahdu grebsenu sawā pirksti un tahds
naudas maks kabbatā, kas winnam to leegs?
Tad arri tā darrija; no weenas pilsehtas un
semmes skreeschus skrehja us ohtru. Wiffur fo
jaunu redseht, zitti zilweki, zittas eeraschas,

zitti augli un stahdi, zitti swehri un putni — tas scham gan labbi patifke. Bet tatschu gallà to apnihke, weenadi ween zittas jaunàs leetas redseht un zittà weetà buht; ihsti pahrdohmajohht leela manta ne bij ar jaunu buhschanu fo redseja; ahtri to pahrsinne ir aismirfe, ber zilweku wainas un grehki un launi fahrumi bij wissur atrohnami, fà: naidš, fkaudiba, eenaidiba, mellus-prahš, nesahiba, warras-darbi un t. j. pr.; tee wissur rahdijahš kury ween aishahze. Tad winsch apnehmahš kahdu reis palikt un dšihwoht kahdà weetà. Kur tad labbaki warr buht, fà leela Stambul pilsehtà. Tur gribbeja fawas baggatibas rahdiht un baudiht. Tè aishkuis tur gribbeja palikt dšihwoht; tè irr jauš widdus pee juhraš, un filts wesseligš gaisš; tè zilweki no wissahm semmu semnehm, tè besgalliga kuptscheschana no trim pasaules dattahm; tè bij fo redseht un dširdeht, un labbi draugi un weefi tahdam baggatam wihram bij ikfuru brihd, zif un kad ween gribbeja. To warr dohmaht fà tas scham labbi gan patifke. Bet arri ne wissai ilgi. Pveglauditaju wahrdi un walloda, un lustes un dšihres bes galla, tam wairs ne gahje pee firdš; un par dauds un pahre leeku baudidams wissus gahrdumus, tas palifke flims; un ar gruhthu gultu nehmahš scho mahzibu: Ihsta laime ne dohdahš pee dihkeem un besdarba zilwekeem.

Wessels palizzis winsch apnehmahš strahdacht, un mekleja pehz kahdu gohda ammatu, Turku keisera semmes deenestà. Ur sawu naudu un draugu pulku paligu winsch to ahtri dabbuja. Labs padohms un jautri prahti tam arri bij; tà winnam laimejahš no weena gohda-ammata ihfà laifà us ohtru fluhht; wissur labbi gahje, wissur patifke, woi pats ar sawu sapraschanu, woi winna nauda wissur winnu flaweja, kamehr gallà pascham Sultanam par pirmu un angstatu runnas fungu, ir par wissu karra spehka wirsneeku tiffe zelts. Ko dohma! nabbags gannawihrs taggad pats leelafais ministera un karra fungs, wissstiprakà walši! Kad fluffu preeksch ferwis bij, tad gan drihs pats ne warreja tizzeht, fà tas pats zilweks effus, kas ziffahrt lohpus gannija Arabias semmes tufschnefis. Bet nu

tam arri par dauds leelas ruhpas, raises un gahdashanas bij, tahdà grubtà leelà un angstà weetà. Weena pawehleschana pehz ohtras no pascha Sultana, tam deen un nakti ar padohmu pee rohfas wissas semmes drohschiba no winna fluà prassita — luhgschanas grahmatas no mallu mallahm pee winna no wisseem pilseh-tahm, fahbscheem, un dauds zilwekeem, kam pahri bij darrihts. Pa tam wehl isluhki bij jaturr un jamaksa, kas tam tudat sinnu nesse, fà wissur eet un flahjahš; un schee tam meldeja, fà zitti wezzi preffimeeki un fkaudneeki tam fleppen itt fuhru pirti pataifijuschy pee Sultana, kam wissadus neekus un mellus eeteifuschy no winna. Nu redseja Ulineks, augsts amnats wehl ne irr par laimi turrans, bet kur leels gohds, tur arri leels grubtums. Kad ne buhtu wissai fahrigš pehz laiziga gohda bijis, kasinn woi taggad jau ne buhtu gattaws bijis wisseem brangumeem atfazitees un atfal fawas gannu wihses fahjäs mauft. Bet patlabban zehlahš bahrgs karsch ar Perseru laudim: „tohs gribbu „papreeksch newarrecht un apkaut, tad pateeff „ne sunnahš, fà deewšgan manni flaweht un „gohdà zelt;“ tà fazzija winsch, un gohda kah-riba appspeede gudru padohmu.

(Surplikam wairaf.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu taks Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walšis u. t. j. pr., no Palanges pagasta teefas wissi parradu bewej ta pee Palanges muischas peederriga fainneeka Janna Miklus no Kunigischkar zeema, par furra mantu, leelu parradu dehl, konkursis noliktš, tohp aizinati, lai diwju mehneschu starpà, prohti lihds to ztru Nos wembera deenu schi gadda, kas tas weenigais un is-schegschanas terminš buhs, pehz furra ne weens ne taps wairs peenemts, ar sawahm taisnahm prassischanahm pee schihs pagasta teefas atfauzahš, un tad fagaidda, kas pehz likkumeem taps nospreesitš.

Palanges pagasta teefà ztrà Septembera 1826. 3

††† Drutschlus, pagasta wezzalais.

(Nr. 101.) J. Eckmann, pagasta teefas frittweris.

Us pawehleschanu taks Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu walšis u. t. j. pr.,

no schihs pagasta teefas wiffi tee, kam pee tahm at-
liffuschahm mantahm ta scheid nomirruscha fainneefa
Kihle Unfa prassifchanas buhtu, tohp aizinati, lai
diwju mehneschu starpâ no tabs appakschraffitas
deenâ pee schihs pagasta teefas peeteizahs, zittabi
tee ar sawahm prassifchanahm ne taps wairs pee-
nemti. Wihkfeles pagasta teefâ 21mâ Augusta
1826. I

(S. W.) Bunseneeku Kahrlis, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) Kihle Mahrtin, peefehdetais.
E. Becker, pagasta teefas ffrihweris.

No Jaunaspihs pagasta teefas tohp wiffi tee faaizi-
nati, kam prassifchanas pee ta nomirruscha fainneefa
Tschanka Janna, par kurra mantu konkursis noliktis,
lai, pee saudeschanas sawas teefas, eeksch starpu no
diweem mehnescheem, prohti lihds 14tu Oktoberâ meh-
nescha deenu schi gadda, ar sawahm prassifchanahm
un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas pee-
teizahs un to tablatu spreedumu sagaida.

Jaunaspihs pagasta teefa 14tâ Augusta 1826. I
(S. W.) ††† Ahmer Diedrikks, pagasta wez-
zakais.
(Nr. 75.) E. Wagner, pagasta teefas ffrihweris.

Kad festâ deenâ schi mehnescha no Meddenes Kri-
woi-Mosta Krohdsineefa Landesberga weens gabbals

melnas drahnas, nosaukts Markiton (schihdeem behl
apgebrbja pehz eeradduma derrigs), atrastis un pee
schihhs pagasta teefas peerahdihts irr, bet lihds schim
tas, kam peederr, wehl naw peeteizers, tad tas scheid
tohp ussainahs, diwju mehneschu starpâ, prohti lihds
gtu Oktoberâ deenu schi gadda pats atnahkt un sawu
mantu pehz peenestahm geldigahm leezibahm pretti
nemt.

Kalkuhnes pagasta teefa eeksch Meddenes 14tâ dee-
nâ Augusta mehnescha 1826ta gadda. 2
(S. W.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) P. Brachmann, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Rendesmuishas pagasta teefas tohp
sinnamâ darrihts, ka weens swesch sakerts firgs tur
rohnahs, kas breechu pahs no spalwas, ar melnu
asti un melneem farreem, melnu ffrihpi par krusu
un kurra kreifas außs spizze nogreesta, bes zittahm
fihmehm. Ja tas, kam schihs firgs peederr, feschu
neddelu starpâ no appaksch rakffitas deenas ar sawahm
parahdischanahm ne atsauktohs, tad tas firgs pagasta
lahdei par labbu tam wairaksohlidamam uhtropê
taps pahrdohs. Krohna Rendes muishas 13tâ Au-
gusta 1826. I

Kohle Ehrmann, pagasta wezzakais.
J. Heydinger, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tammî 6tâ Septembara 1826.

		Sudraba naudâ.				Sudraba naudâ.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3	rubli 74½ Kap. papihru naudas geldeja	I	—	I	pohhs kannepu tappe maksahs ar	—	75
5	— papihru naudas	I	34	I	— linnu labbakas furtes	—	50
I	jaunâ dahlberis	I	34	I	— flittakas furtes	—	25
I	puhrs rudsu tappe maksahs ar	I	20	I	— tabaka	—	70
I	— kweeschu	I	50	I	— dselses	—	70
I	— meeschu	I	10	I	— sweesia	—	20
I	— meeschu = putrainu	I	—	I	muzza silku, preeschu muzzâ	—	4 75
I	— ausu	—	75	I	— wihkschnu muzzâ	—	5 —
I	— kweeschu = miltu	—	60	I	— farkanas fahls	—	6 —
I	— bihdeletu rudsu = miltu	—	20	I	— rupjas leddainas fahls	—	5 —
I	— rupju rudsu = miltu	—	—	I	— rupjas baltas fahls	—	4 —
I	— firmu	—	50	I	— smalkas fahls	—	3 75
I	— linnu = sehklas	—	2 25	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.			
I	— kannepu = sehklas	—	—				
I	— kinnenu	—	75				

Si zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Für den Censor: Professor, Hofrath Liebau.
No. 363.